

13.6.2023

Luonnos 13.6.2023

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1. Yleisperustelut

Säädösperusta

Pelastuslain (379/2011) 31 a §:n 1 momentin mukaan pelastustoimen viranomaisten tulee pelastustoimintaan varautumiseksi, pelastustoimen valmiuden säätelemiseksi sekä pelastustoimen palvelujen tuottamisen turvaamiseksi järjestää tilannekuvatoiminta.

Pelastuslain 31 a §:n 2 momentin mukaan sisäministeriö vastaa pelastustoimen valtakunnallisen tilannekuvatoiminnan järjestämisestä yhteistoiminnassa hyvinvointialueiden valtakunnallisen pelastustoimen tilannekuvan järjestämisestä vastaavan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen kanssa.

Pelastuslain 31 a §:n 3 momentin mukaan aluehallintovirastot tukevat sisäministeriötä 2 momentissa säädetyssä tehtävässä.

Pelastuslain 23 §:n 3 momentin mukaan sisäministeriön ja aluehallintoviraston tämän lain mukaisista tehtävistä pelastustoimessa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Valtioneuvoston asetukseen pelastustoimesta lisättäisiin tarkemmat säännökset sisäministeriön ja aluehallintovirastojen tehtävistä pelastustoimen tilannekuvatoiminnassa.

Asetuksen 4 §:n otsikossa ja 1 momentissa sisäasiainministeriö muutettaisiin sisäministeriöksi.

Asetuksen 5 §:ssä sisäasiainministeriö muutettaisiin sisäministeriöksi.

Asetuksen 8 §:n otsikossa sisäasiainministeriö muutettaisiin sisäministeriöksi.

Asetuksen valmistelu

Asetus on valmisteltu virkatyönä sisäministeriössä. Valmistelun tueksi on asetettu valmistelutiimi, jonka tehtävänä on ollut huolehtia valmistelun kuluessa tarvittavasta sidosryhmien kuulemisesta.

Lausuntokierros...

Lausunnon antaneet tahot...

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Lausuntopalaute...

Laintarkastus...

2. Säännöskohtaiset perustelut

4 §. Sisäasiainministeriön tehtävät. Pykälän otsikossa ja 1 momentissa sisäasiainministeriö muutettaisiin sisäministeriöksi.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin sisäministeriön tehtävistä valtakunnallisen tilannekuvan järjestämisessä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan sisäministeriön tehtävänä valtakunnallisen tilannekuvan järjestämisessä olisi erityisesti huolehtia pelastustoimintaan osallistuvien ja pelastustoimen palveluiden tuottamiseen vaikuttavien muiden viranomaisten valtakunnallisten tietojen yhdistämisestä pelastustoimen valtakunnallisen ajantasaisen ja jatkuvan sekä pelastustoiminnan valmiutta ja suorituskykyä kuvaavaan ennakoivaan tilannekuvaan. Tällaisia tietoja olisivat esimerkiksi tiedot Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen helikoptereista ja muista sellaisista valtakunnallisista suorituskyvyistä, joita tarvitaan pelastustoiminnassa. Muita kohdassa tarkoitettuja tietoja voisivat olla esimerkiksi tiedot kyberhyökkäyksistä ja laajoista ICT-häiriöistä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan sisäministeriön tehtävänä valtakunnallisen tilannekuvan järjestämisessä olisi myös huolehtia valmiuslain (1552/2011) 3 §:n 1 ja 2 kohdan mukaisissa poikkeusoloissa pelastustoimen viranomaisille kuuluvien väestönsuojelutehtävien hoitoon vaikuttavien muiden hallinnonalojen ja viranomaisten valtakunnallisten tietojen yhdistämisestä pelastustoimen valtakunnallisen ajantasaisen ja jatkuvan sekä väestön suojaamisen valmiutta ja suorituskykyä kuvaavaan ennakoivaan tilannekuvaan. Tällaisia tietoja olisivat esimerkiksi tiedot sellaisista Suomeen kohdistuvista uhkista ja häiriöistä, joilla on tai voi olla merkitystä väestönsuojelun tehtävien kannalta sekä valtakunnallisista suorituskyvyistä, joita tarvitaan väestönsuojelussa.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan sisäministeriön tehtävänä valtakunnallisen tilannekuvan järjestämisessä olisi erityisesti huolehtia aluehallintovirastojen tuottamien tietojen yhdistämisestä pelastustoimen valtakunnallisen ajantasaisen ja jatkuvan sekä pelastustoiminnan valmiutta ja suorituskykyä kuvaavaan ennakoivaan tilannekuvaan.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan sisäministeriön tehtävänä valtakunnallisen tilannekuvan järjestämisessä olisi erityisesti huolehtia kansainvälisten tietojen kokoamisesta ja yhdistämisestä pelastustoimen valtakunnallisen ajantasaiseen ja jatkuvaan sekä pelastustoiminnan valmiutta ja suorituskykyä kuvaavaan ennakoivaan tilannekuvaan.

5 §. Aluehallintoviraston tehtävät. Pykälän 1 kohdassa sisäasiainministeriö muutettaisiin sisäministeriöksi.

Pykälän 2 kohtaa ehdotetaan täydennettäväksi niin, että aluehallintoviraston tehtävänä olisi tukea sisäministeriötä pelastustoiminnan ja poikkeusolojen aikana pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien johtamisessa tarvittavan tiedon hankinnassa ja valtakunnallisen tilannekuvan kokoamisessa, analysoinnissa, ylläpitämisessä ja jakamisessa.

Aluehallintovirastoilla ei olisi jatkossakaan velvollisuutta järjestää pelastustoimintaan tai väestönsuojelun johtamiseen liittyvää tilannekuvatoimintaa. Aluehallintovirastot täydentäisivät kuitenkin osaltaan sisäministeriön valtakunnallista tilannekuvaa keräämillään tiedoilla, kuten pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 14 §:n mukaisella asiantuntija-arviolla sekä pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 17 ja 18 §:ssä säädettyssä valvonnassa sekä varautumisen alueellisessa yhteensovittamistehtävässään saamallaan tiedoilla.

Aluehallintovirastot ovat monitoimialaisia virastoja ja ne huolehtivat pelastustoimen lisäksi muista sellaisista tehtävistä, joita koskevat tiedot saattavat olla tarpeen pelastustoiminnan johtamisessa ja siihen varautumisessa. Tällaisia ovat esimerkiksi epidemiaa ja tulvatilannetta koskevat tilannetiedot sekä peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointia koskevat tiedot. Aluehallintovirastojen tehtävänä on lisäksi varautumisen yhteensovittaminen alueella ja siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestäminen sekä valmiussuunnittelun yhteensovittaminen.

Ehdotettu tehtävä ei olisi kiireellinen, eikä se edellyttäisi erityisiä päivystys- tai varallaolojärjestelyitä.

8 §. *Sisäasiainministeriön hyväksymän oppilaitoksen oikaisu- ja kurinpitolautakunta. Pykälän otsikossa sisäasiainministeriö muutettaisiin sisäministeriöksi.*

Voimaantulo. Tämä asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1. päivänä tammikuuta 2024.